

РЕШЕНИЕ

№ 6271

гр. София, 11.11.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 5 състав,
в публично заседание на 29.10.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Владимир Николов

при участието на секретаря Мая Георгиева и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **5275** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 от АПК, във връзка с чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ.

Образувано е по искова молба от [фирма], [населено място], ЕИК[ЕИК], със съдебен адрес – С., пл. „България“ № 1, ет. 8, офис 14, чрез адв. А., срещу Агенция „Митници“, като се претендира обезщетяване на имуществени вреди в размер на 3676 лв., изразяващи се в платен депозит за освобождаване на стоки под митнически надзор, определен с Решение № 576 / 07. 10. 2008 г. на началника на Митница Аерогара С., отменено с влязло в сила съдебно решение, лихва в размер на 1115,48 лв. и направените по делото разноски.

С молба от 28. 07. 2020 г. ищецът прави уточнение, че цената на иска е в размер на 1117,56 лв., представляваща законната лихва върху сумата от 3676 лв. за периода от 03. 04. 2008 г. до 09. 08. 2010 г.

Ищецът твърди, че недължимо внесения депозит вследствие на незаконосъобразно решение на началника на Митница Аерогара С., отменено с влязло в сила съдебно решение, му е причинила вреди в претендирания размер, тъй като не е могъл да ползва сумата внесена като депозит, които оценява чрез законната лихва за посочения период.

В съдебното заседание, ищецът, чрез законния си представител, поддържа исковата молба по заявените в нея съображения. Представя писмени бележки по съществуването на спора. Претендира разноските по делото, съобразно представен списък.

Ответникът – Агенция „Митници“, чрез процесуалния си представител, оспорва

исквата молба по съображения, изложени в отговор на исквата молба от 24. 09. 2020 г. Прави възражение за изтекла погасителна давност. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Подробни съображения излага в писмени бележки.

Представителят на Софийска градска прокуратурата изразява становище за неоснователност на исквата претенция.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Делото е образувано след като с Решение № 2103 / 10. 02. 2020 г. по адм. д. № 1016 / 2018 г. по описа на ВАС, е върнато делото за ново разглеждане и указания за разделянето на исквите претенции. По делото няма спор, че с Решение № 576 / 07. 10. 2008 г. на началника на Митница Аерогара С., е определена нова митническа стойност на внесени от ищецът [фирма] стоки от Турция с ЕАД 08BG005102H0018870 / 02. 04. 2008 г. и е определено ДДС за доплащане в размер на 3675,40 лв. Предвидено е, след влизане в сила на решението, учредения от дружеството депозит от 3676 лв. да бъде усвоен за погасяване на така определеното задължение в размер на 3675,40 лв.

С преводно нареждане от 03. 04. 2008 г. (стр. 29) е внесена сумата от 3676 лв. депозит за стоките по горепосочения ЕАД.

С молба от управителя на [фирма], вх. № 26-00-3699 / 29. 07. 2008 г., е поискала началника на Митница Аерогара С., да възстанови общо депозит в размер на 74 946,31 лв. внесени като депозити по общо 39 ЕАД, между които и това, по което е внесен депозит в размер на 3676 лв.

С Решение № 101 / 03. 12. 2009 г. по адм. д. № 1793 / 2009 г. по описа на АССГ, е отменено Решение № 576 / 07. 10. 2008 г. на началника на Митница Аерогара С.. С решение № 6563 / 18. 05. 2010 г. по адм. д. № 782 / 2010 г. по описа на ВАС, е оставено в сила решението на АССГ.

С преводно нареждане от 09. 08. 2010 г. (стр. 28) от страна на митническите органи е възстановен внесения депозит по Решение № 576 / 07. 10. 2008 г. на началника на Митница Аерогара С., както и по няколко други еднотипни решения на същия орган.

С предявената исква молба се твърди, че депозита е определен незаконосъобразно, като единствения начин за освобождаване на стоката от митнически контрол е било неговото внасяне. По поради несъгласие с така определения размер е оспорен акта на административния орган за неговото определяне, като с влязло в сила съдебно решение, е установено, че решението е незаконосъобразно. При това положение дружеството твърди, че е претърпяло вреди, в размер на пропуснатата печалба върху сумата от 3676 лв., която загуба определя в размера на законната лихва върху тази сума, за периода, за който е задържана, а именно от 03. 04. 2008 г. до 09. 08. 2010 г. и е оценена на 1117,56 лв.

При така установените факти, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД обосновава следните правни изводи:

Разгледана по същество исквата молба е ОСНОВАТЕЛНА по следните съображения: Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност.

На основание чл. 4 от ЗОДОВ, държавата и общините дължат обезщетение за всички

имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице. Поради това отговорността се характеризира като обективна, безвиновна, а възникването на право на обезщетение предполага установяване на незаконосъобразни действия, бездействия или незаконосъобразен административен акт.

Във фактическия състав на отговорността на държавата или общината за дейността на администрацията, визирана в чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ се включват следните елементи: незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата или общината, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред; вреда от такъв административен акт; причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействия и настъпилия вредоносен резултат. При липсата, на който и да е от елементите на посочения фактически състав не може да се реализира отговорността на държавата по реда на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

Налице е надлежен ответник, съобразно чл. 205 от АПК, тъй като Агенция „Митници“, е юридическо лице, на основание чл. 7, ал. 1 от Закона за митниците.

В конкретния случай, е безспорно, че е налице незаконосъобразен акт – Решение № 576 / 07. 10. 2008 г. на началника на Митница Аерогара С..

Налице е и втората предпоставка – незаконосъобразност на горепосочения административен акт, който е отменен по силата на влязло в сила съдебно решение.

Относно третата предпоставка – наличие на причинена вреда:

Безспорно е, че ако не беше издадено незаконосъобразното решение на митница Аерогара С., дружеството не би дължало внасяне на сумата от 3676 лв. депозит за осъществения внос, поради което за времето от нейното внасяне – 03. 04. 2008 г. до възстановяването ѝ обратно, дружеството не е могло да разполага с тази сума. След като дружеството е било лишено от възможността да ползва собствените си средства в посочения по-горе размер, по този начин е понесло вреди под формата на пропуснати ползи и нейният минимален размер е съизмерим със законната лихва за периода на задържането ѝ. Липсата на необходимост от доказване на вреди в размер на законната лихва произтича от нормата на чл. 86, изр. 1 ЗЗД. Само в случай, че кредиторът твърди претърпени вреди в по-висок размер и претендира тяхното заплащане от своя длъжник, той ще следва да развие исково производство по общия ред (арг. от чл. 86, изр. 2 ЗЗД), в рамките на което да установи с преки доказателства вида и размера на поддържаните от него вреди съобразно нормите на чл. 51, респективно – чл. 82 ЗЗД (в зависимост от източника на възникналото облигационно задължение – деликт или неизпълнен договор).

Установява се и причинна връзка между действията на органи на Агенция „Митници“ и претърпените вреди. Смисълът на нормата на чл. 1, ал. 1 и на чл. 4 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди е, че отговорността на държавата е за вредите, произтичащи пряко, дори достатъчно пряко от незаконосъобразното поведение на съответния административен орган, което изключва възможността тази отговорност да обхваща вредите, които са далечна последица от това поведение. Всъщност, ангажирането на отговорността на държавата за незаконосъобразни актове на нейни административни органи зависи от наличието на група от условия – незаконосъобразност на твърдяното поведение, настъпване на вреда и причинно-следствена връзка между това поведение и посочената вреда, като в

процесния случай всички тези условия са налице.

Съдът намира за неоснователно възражението на ответника за изтекла погасителна давност, тъй като видно от приложената (стр. 10) искова молба, с която се претендира сумата от 52 372 лв., вземането по настоящия иск е предявено на 31. 10. 2011 г., поради което давност не тече, на основание чл. 115, б. „ж“ от ЗЗД.

Съдът намира за неоснователни и възраженията (за които има указания в отменителното решение на ВАС), че всъщност дружеството доброволно е внесло депозита, тъй като същия предшествал по дата отмененото решение на началника на Митница Аерогара С.. Действително депозита е внесен с вносна бележка от 03. 04. 2008 г., а решението на административния орган е от 07. 10. 2008 г., но видно от приложеното (стр. 20 от дело № 1793 / 2009 г. на АССГ) копие от митническа декларация, с която е осъществен въпросния внос на стоки от Турция, в нея изрично е посочен депозит за МС 3676 лв., отбелязана е дата – 03. 09. 2008 г. и е налице подпис и печат на митнически орган. Всъщност така определения депозит е бил основание дружеството да освободи стоката от митнически контрол, за да може да се разпорежда с нея. Този депозит, не е доброволно внесен от дружеството, а същия е определен от митнически орган и впоследствие намерил отражение в решението на началника на Митница Аерогара С., с което е посочено, да бъде усвоен, за допълнително начислените задължения, които са определени, като незаконосъобразни от страна на съда.

В тази връзка съдът намира за неоснователни и доводите изложени в писмените бележки на процесуалния представител на ответника за съпричиняване на вредите, тъй като ищецът имал възможност да учреди банкова гаранция, вместо да внася депозити. Както беше посочено, така определените депозити, не са внесени по едностранно желание на ищеца, а същите са вследствие на разпореждане на митническите органи. От друга страна, дори и при учредяване на банкова гаранция, дружеството пак би претърпяло имуществени вреди свързани с тази гаранция, които биха били отново причинени от разпорежданията на служителите на ответника.

В същото време, така предявения иск, макар и изчислен на базата на законната лихва, представлява именно главницата, поради което е неприложима т. 4 от Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2004 г. на ВКС по тълк. гр. д. № 3/2004 г., ОСГК и обезщетение се дължи за целия претендиран период от 04. 03. 2008 г. до 11. 03. 2011 г., доколкото за този период дружеството не е могло да разполага с паричните средства по внесените депозити.

В този случай дължимата лихва върху главницата от 3676 лв., е в размер на 1117,56 лв., която сума е изчислена от съдията – докладчик на базата на онлайн калкулатор за нейното пресмятане, тъй като за това не са необходими специални знания и която сума е идентична с претендираната по предявения иск.

Съдът намира, че кредиторът не дължи покана към длъжника, в какъвто смисъл е нормата на чл. 84, ал. 2 ЗЗД. Този текст урежда момента на възникване на изискуемостта на едно облигационно задължение, чийто източник е договор. В процесния случай паричното задължение на ответника намира своето правно основание в осъществено от негов орган непозволено увреждане (а не договор), поради което приложима е нормата на ал. 3 на чл. 84 ЗЗД, а не тази на ал. 2.

Предвид изложеното, предявеният иск е основателен и следва да бъде уважен изцяло за посочения по – горе размер от 555,08 лева. Също така следва да се уважи и искането за присъждане на законната лихва от датата на предявяване на исковата

молба до окончателното изплащане на сумата, като искът в тази си част не е недопустим. В случая не е налице кумулиране на лихва върху лихва, а е налице едно парично задължение, дължимо от ответника и което представлява главницата в настоящото производство и върху него се дължи лихва от датата на претенцията до окончателното заплащане на задължението. Размера на присъдената сума само е определен, като законна лихва, но по своята същност представлява обезщетение за причинени вреди от незаконосъобразен акт на ответника.

Мотиви изцяло в този смисъл за дължимото обезщетение, по отношение на абсолютно същия случай при внос на стоки от същото дружество са изложени в Решение № 1182 от 24. 01. 2020 г. на ВАС по адм. д. № 2928/2018 г., III отд.

На основание чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ предвид уважаване на предявения иск, основателна е претенцията на ищеца за присъждане на сторените в производството разноски в размер на 25 лева за заплатена държавна такса, както и адвокатско възнаграждение в размер на 300 лв., съобразно представения (стр. 48) договор за правна защита и съдействие.

Така мотивиран, Административен съд София-град, I-во отделение – 5 състав:

Р Е Ш И :

ОСЪЖДА Агенция „Митници“ – С., [улица], да заплати на [фирма], [населено място], [улица], ет. 1, ап. 1, ЕИК[ЕИК], обезщетение за претърпени имуществени вреди за периода от 03. 04. 2008 г. до 09. 08. 2010 г. в размер 1117,56 лв., представляваща законната лихва върху сумата от 3676 лв. - платен депозит за освобождаване на стоки под митнически надзор, определен с Решение № 576 / 07. 10. 2008 г. на началника на Митница Аерогара С., ведно със законната лихва върху тази сума от предявяването на исковата молба – 31. 10. 2011 г., до окончателното й заплащане.

ОСЪЖДА Агенция „Митници“ – С., [улица], да заплати на [фирма], [населено място], [улица], ет. 1, ап. 1, ЕИК[ЕИК], сумата от 325,00 (триста двадесет и пет) лева разноски по делото.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република България, в 14-дневен срок от съобщението.

СЪДИЯ: